

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มีลักษณะสำคัญคือมุ่งให้ได้ผลลัพธ์ของงานวิจัยเป็นผลผลิตใหม่ หรือนวัตกรรมการพัฒนา ในที่นี้ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผ่านกระบวนการออกแบบ (Creation) การปรับปรุง (Improvements) และการทดลองใช้ (Field Examination) ตามหลักการวิจัยและพัฒนาหลายๆ รอบ ($R_1D_1, R_2D_2 \dots R_nD_n$) จึงแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ มีรายละเอียด ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาระบบผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบ จำนวน 10 คน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษารูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสร้างแบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาระบบผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาระบบผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 3 ทำการร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาเป็นกรอบแนวทางในการร่างรูปแบบ และทำการตรวจสอบร่างรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบร่างรูปแบบและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 4 ทำการสร้างรูปแบบและทำการยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน หลังจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุง

วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 5 นำรูปแบบที่ได้ไปทดลองใช้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการทดลองใช้ แล้วนำมาเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในระยะต่างๆ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนา

ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 วิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของไทยและต่างประเทศ ดังนี้

1.1.1 เนื้อหาในการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย มีดังนี้

1.1.1.1 ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.1.2 การพัฒนาภาวะผู้นำ

1.1.1.3 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

1.1.1.4 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์

พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสาร เพื่อนำไปสู่การยกร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาองค์ประกอบภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คน ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1.2.1 ผศ.ดร.อรุวรรณ นิมตะสูง กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2.2 ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการบริหารหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2.3 ดร.กมล ตราชู อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม

1.2.4 นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

1.2.5 นายวีระชาติ ทศรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษา
นอกระบบและพัฒนากิจกรรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

1.2.6 นายทองใส โยวะ ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาล
ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

1.2.7 นายชำนาญ ศรีพารา ท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร

1.2.8 นางเปรมใจ พิสุราช ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก
จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.9 นางนงคราญ แพงไธสง ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก
จังหวัดชัยภูมิ

1.2.10 นางลักขยาธนัน นิธิยศรีญศิริ ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแล
เด็กจังหวัดอำนาจเจริญ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

2.1 ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาภาวะผู้นำของ
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

2.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1.1 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558
จำนวน 7,399 คน

2.1.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนการสำรวจ ได้แก่ หัวหน้า
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 200 คน
กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสุ่มแบบเจาะจง 20 จังหวัด จังหวัดละ 10 คน

2.1.1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่
หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมุกดาหาร ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Sampling Random) จาก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 7 อำเภอ อำเภอละ 4 – 5 คน

รวมเป็น จำนวน 30 คน

2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูล

2.1.2.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บ

รวบรวมข้อมูลสภาพภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.1.2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของ แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการพัฒนาภาวะผู้นำและการพัฒนารูปแบบ

2) สร้างข้อคำถามของแต่ละตัวแปรตามกรอบแนวคิดการวิจัยและสอดคล้องกับนิยามศัพท์

3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2) ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3) รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษ
และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.4) นายวีระชาติ ทศรัตน์ ผู้อำนวยการส่วน
ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและพัฒนากิจกรรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

4.5) นายทองใส โยวะ ผู้อำนวยการกองการศึกษา
เทศบาล ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

2.1.2.3 ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จากการหาค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruency : IOC) โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือก

ข้อที่มีค่า IOC = .50 - 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 72) และจากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในครั้งนี้พบว่าค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องรายข้ออยู่ระหว่าง .80 - 1.00 ซึ่งตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 แห่ง ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพ ดังนี้

1) หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยวิธี

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรายรวมในแต่ละด้าน (Item Total Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 116) โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ใช้ (มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .23 ขึ้นไป) ซึ่งแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .37 - .89

2) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 116 - 117) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99

2.1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1.2.5 การเก็บรวบรวม ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ไปยังหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยเลือกเจาะจงทุกจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 200 คน

2.1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติดังนี้

1) สถิติเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น เพื่อให้รู้ลักษณะกลุ่มตัวอย่างและสภาพของตัวแปรต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1.1) ค่าความถี่และค่าร้อยละ

1.2) ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การกำหนดค่าคะแนนและเกณฑ์การแปล

ความหมาย ค่าเฉลี่ย การกำหนดค่าคะแนนในการตอบแบบสอบถาม

ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 121)

3) การกำหนดค่าคะแนน ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ กำหนดค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
 ระดับความคิดเห็นมาก ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
 ระดับความคิดเห็นปานกลาง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
 ระดับความคิดเห็นน้อย ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
 ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

4) การแปลผลคะแนน สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 หน้า 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนที่ 3 ทำการร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการร่างรูปแบบนั้น ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบ และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาเป็นกรอบแนวทางในการร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หลังจากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ตรวจสอบร่างรูปแบบและขอรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรวรรณ นิ่มตะลุง กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร
บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.กมล ตราชู อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญเฉพาะด้านการ
บริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
5. นายวีระชาติ ทศรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการศึกษานอก
ระบบและพัฒนากิจกรมเยาวชน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย
6. นายทองใส โยวะ ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาล
ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
7. นายชำนาญ ศรีพารา ท้องถิ่นจังหวัดมุกดาหาร
8. นางเปรมใจ พิสุราช ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก
จังหวัดกาฬสินธุ์
9. นางนงศรญา แพงไธสง ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก

จังหวัดชัยภูมิ

10. นางลักษยาธนน นิธิศรัญศิริ ประธานเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก
จังหวัดอำนาจเจริญ

ขั้นตอนที่ 4 ทำการสร้างรูปแบบ

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. นำประเด็นสำคัญที่ได้จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 10 คน
เกี่ยวกับภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผู้เชี่ยวชาญ
มาสรุปประเด็นสำคัญ หลังจากนั้นสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. กำหนดกรอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 ด้าน
พร้อมคู่มือการพัฒนา
3. กำหนดองค์ประกอบ รายละเอียดของรูปแบบและการจัดกิจกรรม
การพัฒนา
4. จัดทำคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 8 ด้าน
ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) การส่งเสริม
และพัฒนาบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) การบริหารจัดการและพัฒนาอาคารสถานที่
สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) การมีภาวะผู้นำทางวิชาการ
5) การส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วมและ
สนับสนุนจากทุกภาคส่วนจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ร่วมกับบุคลากร 7) ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 8) การนิเทศและส่งเสริม
สนับสนุนการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 เล่ม

3. วิธีดำเนินการวิจัยระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา
ภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 5 การทดลองใช้ หลังจากได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการ

พัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และได้สร้างเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปทดลองใช้กับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 30 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ การพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เข้าร่วมทดลองโดยวิเคราะห์ความก้าวหน้าของค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาก่อนปฏิบัติการและหลังเข้าร่วมปฏิบัติการ

2. วิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระยะติดตามผล หลังการเข้าร่วมปฏิบัติการทดลองใช้ 2 สัปดาห์ และระยะหลังปฏิบัติการโดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อประเมินความก้าวหน้าในการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 6 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้จากการทดลอง แล้วนำมาเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์พร้อมที่จะเผยแพร่

โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้ มาสรุปรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขียนรายงานการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือฉบับสมบูรณ์ พร้อมที่จะเผยแพร่ต่อไป

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย